

Samenvatting van *Jeremiah 52 in the Context of the Book of Jeremiah*

Deze dissertatie is een veelzijdige studie naar Jeremia 52, het laatste hoofdstuk van het Bijbelboek Jeremia. Dit hoofdstuk geeft het boek een opmerkelijke afsluiting, aangezien het geen profetieën bevat, noch een verhaal over de profeet, maar een historisch verslag van de verwoesting van Jeruzalem (587 v.Chr.), gevolgd door een kort verhaal over de vrijlating van koning Jojachin uit een Babylonische gevangenis (561 v.Chr.). Het hoofdstuk vertoont grote gelijkenis met het einde van het boek Koningen (2 Kon. 24:18–25:30).

Deze studie biedt in de eerste plaats een gedetailleerde analyse van de tekst van Jeremia 52. Daarin worden niet alleen alle verschillen met 2 Koningen 24:18–25:30 besproken, maar ook die tussen de overgeleverde Hebreeuwse tekst van Jeremia 52 (de zgn. Masoretische tekst) en de—sterk afwijkende—oude Griekse vertaling van het hoofdstuk. Eén van de belangrijkste bevindingen is dat de Griekse vertaler zich baseerde op een van de Masoretische tekst afwijkend Hebreeuws origineel, en dat deze Hebreeuwse versie van het hoofdstuk doorgaans ouder is dan de in de Masoretische tekst overgeleverde versie.

Vervolgens doet deze studie uitgebreid onderzoek naar de plaats die Jeremia 52 inneemt binnen de structuur van het boek en naar de inhoudelijke relaties met passages elders in het boek. Uit dit onderzoek blijkt dat Jeremia 52 een wat geïsoleerde positie heeft, maar dat het hoofdstuk inhoudelijk nauw aansluit bij diverse prominente thema's in het boek. Van bijzonder belang is de relatie tussen Jeremia 52 en Jeremia 24, aangezien beide hoofdstukken uitdrukking geven aan een scherp contrast tussen enerzijds Gods oordeel over het Juda van na 597 v.Chr. en anderzijds Zijn positieve intenties met de Judeeërs die sinds 597 v.Chr. in Babel verbleven.

In aansluiting bij dit onderzoek naar de plaats en functie van Jeremia 52, zoekt deze studie naar de historische situering van het opnemen van Jeremia 52 in het boek Jeremia. Beargumenteerd wordt dat het boek aan het einde van de 6^e eeuw v.Chr. van deze nieuwe afsluiting werd voorzien, om de Judeeërs in de Perzische provincie Jehud te laten zien hoe zij zichzelf en de geschiedenis van Juda konden verstaan in het licht van de profetieën van Jeremia.

Tenslotte traceert deze studie bewerkingen die plaatsvonden nadat Jeremia 52 in het boek was opgenomen. Besproken worden zowel de bewerkingen die in Jeremia 52 zelf plaatsvonden, als bewerkingen elders in het boek, voor zover die een directe relatie met Jeremia 52 vertonen.

Curriculum vitae

Hendrik (Henk) de Waard werd geboren op 28 juli 1983, te Alblasterdam. In 2001 behaalde hij zijn Vwo-diploma aan het Wartburg College te Rotterdam, in 2006 zijn Bachelor-diploma theologie aan de Theologische Universiteit Apeldoorn, in 2009 zijn Bachelor-diploma Semitische talen aan de Universiteit Leiden (*cum laude*) en in 2010 zijn Master-diploma theologie aan de Theologische Universiteit Apeldoorn (*cum laude*). Van 2009 tot 2016 was hij docent godsdienst aan de Christelijke Scholengemeenschap Prins Maurits te Middelharnis (parttime) en van 2011 tot 2016 wetenschappelijk medewerker Oude Testament aan de Theologische Universiteit Apeldoorn (eveneens parttime). Vanaf 2016 is hij aan diezelfde universiteit verbonden als docent Bijbels Hebreeuws en Aramees. Hij is getrouwd met Corina Zwemer en heeft twee kinderen.